Cena 10 gr

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIERDZIA 1. TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93, TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLVI — Kraków, poniedziałek, 9 stycznia 1939 — Nr 9

Spokój zapanował w Munkaczu i okolicy

Budapeszt, 8. I. (PAT.). Prasa węgierska z wielkim wzburzeniem omawia wczorajsze zajścia w Munkaczu, podkreślając, że chodzi tu o zorganizowany i przez regularne czeskie oddziały wojskowe prowadzony atak.

Za ten niczym nieuzasadniony (?) napad — pisze „Magyar Orsag" — ciąży odpowiedzialność wyłącznie na rządzie czeskim. Honor Węgier domaga się zadośćuczynienia ze strony Czech.

Atak czeski udało się odeprzeć — pisze „8 Oraj Ujsag" — ale społeczeństwo węgierskie domaga się jak najenergiczniej, aby rząd niezwłocznie uczynił wszystko, aby na przyszłość zapobiec podobnym napaściom.

* * *

Praga, 8. I. (PAT.). Czeskosłowackie biuro prasowe ogłosiło oficjalny komunikat w sprawie zajść pod Munkaczem, który stwierdza, że na podstawie porozumienia się oficerów łącznikowych zebrała się dziś po południu mieszana komisja celem przeprowadzenia szczegółowych dochodzeń co do powstania i przebiegu incydentów.

Węgierska agencja telegraficzna komunikuje z Budapesztu, że **noc wczorajsza w Munkaczu i okolicy upłynęły spokojnie.** Pogrzeb ofiar napadu czeskiego odbędzie się na koszt państwa.

Dalsze sukcesy wojsk gen. Franco

Salamanka, 8. I. (PAT). Powstańczy komunikat kwatery głównej donosi: wojska powstańcze zajęły w sobotę na odcinku Balaguer miejscowości Butsent, Mongay i [illegible]. Na prawym skrzydle tego odcinka udało się powstańcom, dzięki zastosowaniu manewru okrążającego, zdobyć miejscowości Ulldemoline na drodze do Granadella oraz Vimbodi na południe od Balagueru. Wszystkie przeciwnatarcia nieprzyjaciela zostały z wielkimi stratami dla niego odparte. Jednej tylko z kolumn powstańczych udało się w trakcie tej operacji wziąć przeszło 1500 jeńców. Prócz tego zdobyli powstańcy znaczne zapasy materiału wojennego, liczne działa, karabiny maszynowe, pancerne wozy samochodowe oraz całą kolumnę amunicyjną. Na odcinku Kordoba trwają w dalszym ciągu przeciwnatarcia nieprzyjacielskie. Wszystkie one zostały z wielkimi stratami dla wojsk barcelońskich odparte, przy czym niejednokrotnie dochodziło do walki wręcz. Na odcinku tym unieszkodliwiono 7 czołgów nieprzyjacielskich. We wszystkich miejscach gdzie nieprzyjacielowi udało się częściowo wedrzeć do pozycyj powstańczych stoczono zacięte walki, po których wojska rządowe cofnęły się w nieładzie, pozostawiając na polu bitwy licznych zabitych. Powstańcze samoloty zaatakowały i zbombardowały w sobotę porty w Cartagenie i Gandii. Na froncie katalońskim znajduje się w posiadaniu wojsk powstańczych trójkąt Balaguer - Venteses-Villanueva de Barca. Miejscowość Ventoses jest obecnie najbardziej na wschód wysuniętą miejscowością, znajdującą się w rękach powstańczych. Miejscowości Ballcaire i Villanueva de Barca zostały przez wojska rządowe przed opuszczeniem podpalone, przy czym wysadzono w powietrze szereg domów. Miejscowości te płonęły jeszcze w chwili wkraczania do nich wojsk powstańczych. Prócz tego zdobyli powstańcy na prawym skrzydle miejscowość Vall Clara, położoną o 18 klm. na południowy-wschód od Borjas Blancas.

Zwłoki gen. T. Tyszkiewicza wracają do Polski

Paryż, 8. I. (PAT). W sobotę, dnia 7 b. m. rano na cmentarzu paryskim Pere Lachaise odbyła się polsko-francuska uroczystość wojskowa. Na cmentarzu, gdzie spoczywa do dziś szereg wybitniejszych działaczy wielkiej emigracji polskiej, dokonano ekshumacji szczątków **gen. Tadeusza Tyszkiewicza,** aby odwieźć je do kraju.

Gen. T. Tyszkiewicz, **żołnierz kościuszkowski, oficer sztabu generalnego Napoleona, dowódca polskiej gwardii honorowej przy cesarzu, dowódca 2 pułku i 4 pułku strzelców konnych za Księstwa Warszawskiego, generał brygady kawalerii z wojny 1812 r., senator i kasztelan Królestwa Kongresowego, członek słynnego sądu sejmowego w sprawie Łukasińskiego z r. 1828, prezes powstańczego tymczasowego rządu honorowego na Litwie w r. 1830, zmarł w Paryżu na emigracji w 1852 roku.**

W testamencie nakazał swym córkom, aby ciało jego przewiozły do Polski **„nie wcześniej wszelako, aniżeli Polska swój byt niepodległy odzyska". Potomkowie generała spełnili dziś nakaz testamentu swego pradziada.**

Trumnę, wydobytą z grobu przenieśli oficerowie polscy na barkach do wrót cmentarza, gdzie ją złożono na katafalku przed frontem batalionu honorowego. Po odegraniu przez orkiestrę wojskową marsza żałobnego Chopina i hymnów narodowych polskiego i francuskiego, krótkie przemówienie wygłosił **rektor polskiej katolickiej misji w Paryżu ks. Cegiełka,** który po odprawieniu modłów w gorących słowach wspomniał o niezłomnej wierze gen. Tyszkiewicza w przyszłość Polski. Zabierali z kolei głos **profesor Instytutu Pasteura p. Pomian-Pozerski** i inni.

Po tej uroczystości trumnę złożono na karawan, który przewiózł ją na dworzec północny, skąd odjechała do Warszawy.

Maszyna piekielna w Bukareszcie

Bukareszt, 8. I. (PAT). W dzielnicy Pandu Bukaresztu nastąpiła wczoraj wieczorem w jednym z domów gwałtowna **eksplozja.** Straż pożarna, która przybyła natychmiast na miejsce pożaru, odkryła w tym domu tajne laboratorium, w którym prawdopodobnie przygotowywano maszynę piekielną. W chwili eksplozji znajdowało się w mieszkaniu dwóch lokatorów. Jeden z nich profesor liceum Dimitrescu odniósł ciężkie rany i wkrótce potem zmarł, drugi zaś, jakkolwiek ranny, zdołał zbiec.

Tupet adw. Schargla zasłużenie ukarany

Lwów, 8. I. W lwowskim sądzie okręgowym zapadł w sobotę wyrok, którego znaczenie jest wyjątkowe. **Adwokat dr Dawid Schargel, po trzydniowej rozprawie, skazany został na 4 lata więzienia, 5000 zł grzywny, na 5 lat utraty praw obywatelskich i 5 lat utraty prawa wykonywania zawodu adwokackiego.** Na ławie oskarżonych zasiadł więc adwokat-doktor, sprowadzony z więzienia, w którym przebywał 29 dni.

Charakterystyka dra Schargla. Typ lawiranta. Kombinator, wykorzystujący swoje stanowisko, aby wkręcić się wszędzie, gdzie przeciętny interesant spotyka zamknięte drzwi. Natrętny interwenient. Uprzykrzony gość urzędów, prowadzący jakieś zakonspirowane konszachty z urzędnikami i woźnymi. Wciskający się do prywatnych mieszkań urzędników. Werbujący do swojej kancelarii woźnego, aby tu za obiecane tysiąc złotych skłonić go do przestępstwa służbowego, powodującego w konsekwencji olbrzymie, **sięgające ponad sto tysięcy zł straty skarbu państwa.**

Dr Schargel skończył swoją najdziwniejszą przestępczą „praktykę" adwokacką na 5 lat. Podobnie jak **jego brat, adwokat dr Natan Schargel,** skazany na 5 lat więzienia za głośną aferę szantażową.

Dwóch braci — adwokatów i doktorów. Trudno wyobrazić sobie gorszy zmierzch kariery.

Rozłam wśród żydowskich kół politycznych

Londyn, 8. I. (PAT.). Zagadnienie udziału żydów w londyńskiej konferencji okrągłego stołu spowodowało poważny rozłam wśród żydowskich kół politycznych.

Z hasłem wstrzymania się od udziału w konferencji, proklamowanym początkowo jedynie przez **zwolenników Żabotyńskiego,** występują obecnie **żydowskie stronnictwa polityczne** wszystkich odcieni w Palestynie oraz wpływowi syjoniści amerykańscy. Również w innych krajach rośnie wśród żydów silna opozycja przeciwko udziałowi w konferencji prowadzona **przez rewizjonistów,** lecz ogarniająca również partie centrowe i lewicowe.

Bezwzględnym zwolennikiem udziału w konferencji jest natomiast prezydent agencji żydowskiej **dr Weizman** oraz grupa związanych z nich członków starej organiz. syjonistycznej w Anglii.

Wykrycie bandy spekulantów wojennych

Stambuł, 8. I. (PAT). Wykryto bandę, która sfałszowawszy podpisy wyższych urzędników w ministerstwie spraw zagranicznych **usiłowała kupić w St. Zjednoczonych i Kanadzie 40 samolotów z zamiarem sprzedania ich następnie w Hiszpanii.** Sprawa ta wydała się podejrzaną ambasadzie tureckiej w Waszyngtonie, która zwróciła uwagę władz w Ankarze, powodując liczne aresztowania.

Sowiety zwróciły Polakom kościół w Moskwie

Moskwa, 8. I. (PAT). Według informacji ze źródeł miarodajnych kościół polski w Moskwie pod wezwaniem św. Piotra i Pawła, który zamknięty został w roku ubiegłym i zamieniony na klub, obecnie został przez władze sowieckie całkowicie restytuowany.

Władze sowieckie poinformowały przewodniczącego komitetu kościelnego, iż kościół każdej chwili może być oddany do użytku wiernych.

Sprawa obsadzenia stanowiska proboszcza tego kościoła pozostaje otwarta.

Echa wizyty min. Becka u kanc. Hitlera

Paryż, 8. I. (PAT). Prasa francuska komentuje w dalszym ciągu z ożywieniem wizytę min. Becka w Berchtesgaden. Korespondenci berlińscy dzienników paryskich twierdzą, **że rozmowy te doprowadziły do wyjaśnienia całokształtu stosunków polsko-niemieckich.** „Populaire“ atakuje dyplomację francuską i podkreśla rolę polityczną Polski i sojuszu polsko-francuskiego, podkreślając, że wymiana poglądów między Paryżem i Warszawą powinna być nawiązana.

Również „Action française“ krytykuje politykę francuskiego m. s. z. dowodząc, że wyświetlenie sprawy sojuszu polsko-francuskiego leży w interesie Francji.

* * *

Londyn, 8. I. (PAT). Prasa angielska w dalszym ciągu z ożywieniem komentuje wizytę min. Becka u kanclerza Hitlera, snując na ten temat rozmaite domysły i przypuszczenia.

Korespondent berliński „Timesa“ zaznacza, że w Berchtesgaden omówiono nie tylko stosunki polsko-niemieckie, ale także aktualne zagadnienia polityki międzynarodowej.

Korespondent paryski „Timesa“ zwraca uwagę że wizyta min. Becka obserwowana była w Paryżu z zainteresowaniem. Korespondent zwraca uwagę na głosy krytyki, które pojawiły się w niektórych odłamach prasy paryskiej pod adresem kierownictwa francuskiej polityki zagranicznej.

„Daily Telegraph“ na podstawie informacyj z dobrze poinformowanych kół berlińskich stwierdza, że rozmowy w Berchtesgaden miały bardzo **przyjazny charakter.** Pismo zwraca uwagę, że min. Beck został przyjęty przez kanclerza Hitlera z protokułem, rezerwowanym tylko dla gości, których kanclerz chce wyróżnić.

Powrót min. Becka do Warszawy

Warszawa, 8. I. (PAT). Minister spraw zagranicznych p. Józef Beck powrócił w dn. 7 b. m. wraz z małżonką do Warszawy.

W podróży towarzyszyli p. ministrowi dyrektor gabinetu ministra m. Łubieński oraz sekretarz osobisty Rogóyski.

Na dworcu powitali powracającego p. ministra wyżsi urzędnicy ministerstwa spraw zagranicznych.

Uczony włoski udowadnia włoski charakter Korsykańczyków

Rzym, 8. I. (PAT). W czasopiśmie, poświęconym „obronie rasy“, profesor uniwersytetu rzymskiego, Guido Landra, ogłasza artykuł dotyczący włoskiego charakteru rasowego ludności Korsyki. **Od czasu paleolitu (kamienia łupanego) Korsyka, jak wykazały niezbicie badania etnograficzne, była zaludniona przez mieszkańców, którzy emigrowali z wybrzeża toskańskiego i liguryjskiego. Antropologowie całego świata zgodnie uznają** — stwierdza dalej autor — **że ludność Korsyki stanowi podobnie jak naprzykład Sycylii, najczystszą odmianę śródziemnomorską rasy włoskiej.** Zgodność ta potwierdzona została na podstawie porównania budowy **czaszek pochodzących z różnych epok.** Badania porównawcze tego rodzaju z czaszkami pochodzenia francuskiego, wykazują natomiast wielkie rozbieżności. Inne cechy antropometryczne wykazują również niemal **zupełną tożsamość Korsykańczyków z Włochami, a wielkie** ich rozbieżności z Francuzami.

W zakończeniu prof. Landra, wskazuje, na wielkie podobieństwo właściwości duchowych Korsykańczyków z Włochami, oraz na różnice dzielące ich od Francuzów.

Wiadomości sportowe

Cracovia wyeliminowana

Cracovia — Dąb 1:1 (0:1, 0:0, 1:0)

Że cały projekt Ligi hokejowej nie ma sensu, wiedzieliśmy o tym od dawna. Wynik dzisiejszy meczu, a raczej jego skutek — jest tego najlepszym dowodem. Cracovia pierwszy mecz z Dębem przegrała 0 : 2, przy czym musiała wystąpić w składzie znacznie osłabionym. Dzisiejszy mecz po nieszczęśliwej grze zremisowała i wyeliminowana została z dalszych rozgrywek. Jeżeli nawet Cracovia nie jest najlepszą drużyną Polską, to w każdym razie jedną z najlepszych. Przebieg dzisiejszego meczu z Dębem nie pozostawiał co do tego żadnych wątpliwości.

Do meczu dzisiejszego obie drużyny wystąpiły **w najlepszych składach. Już w pierwszych minutach gry Dąb zdobywa prowadzenie ze strzału Burdy. Od tej chwili gra do samego końca meczu toczy się przy znacznej, chwilami przygniatającej, przewadze Cracovii. Dąb broni się skutecznie. Cracovia ma kilka „murowanych“ pozycyj, ale napastnicy zawodzą. W trzeciej tercji Cracovia przypuszcza huraganowe ataki. Owocem jednego z nich jest bramka zdobyta — zdaje się — przez Kowalskiego, w zamieszaniu podbramkowym. Dąb protestował przeciwko bramce twierdząc, iż była zdobyta nieformalnie.**

Mecz był interesujący, zażarty, chwilami, zwłaszcza w drugiej tercji brutalny. Najlepsi w Cracovii Maciejko, Kasprzak, Kowalski i Muszyński. Reszta poniżej normalnej formy. W Dębie pierwszorzędny Burda, bez formy Piechota, doskonały Tarłowski. Sędziowali pp. Zalewski i Strzelecki b. słabo. Widzów ponad 2.000.

W wyniku tego meczu Cracovia odpada od dalszych rozgrywek o mistrzostwo Ligi.

Kompromitujący mecz

Śląsk Opolski — Śląsk Górny 5:3 (2:1)

Gliwice, 8. I. (Tel. wł.). W dniu dzisiejszym odbył się tutaj mecz między repr. Śląska Opolskiego a Śląska Górnego, zakończony kompromitującą porażką Śląska Górnego w stosunku 3:5 (1:2), przy czym w drużynie śląskiej wystąpiło szereg graczy z reprezentacji państwowej. Mecz nie był specjalnie ciekawy, zwłaszcza iż drużyna niemiecka miała dość znaczną przewagę. W drużynie polskiej dopisali jedynie Giemza i Piec II. Bramki zdobyli dla Polski: Peterek, Piątek, Wostal, dla Niemców: Szalecki, Ręk 2, Obstroj i Piszczek. Widzów 3.000. Sędziował berlińczyk p. Peters.

Na marginesie tego meczu zaznaczyć należy, iż Śląsk Opolski jest najsłabszym okręgiem Niemiec, naodwrót Górny Śląsk jest najsilniejszym okręgiem Polski. Ponadto Śląsk Opolski grał na dwa fronty, bo także z Gdańskiem.

Skandal sportowy w Finlandii

Tallin, 8. I. (Tel.). Jak donoszą wybuchł tutaj wielki skandal sportowy, którego bohaterem jest znany miotacz estoński Creeck. Otrzymał on podobno od wysoko postawionych osobistości fińskich propozycję przejścia „na obywatelstwo“ fińskie, przy czym podobna mowa była o dobrej zapłacie. Jak nas informują w aferę zamieszanych jest kilka osób.

Gwiazdka dla dzieci w Jaworzynie

Jaworzyna, 8. I. (PAT). Na zakończenie pobytu p. Prezydenta R. P. podczas Świąt Bożego Narodzenia na zameczku myśliwskim w Jaworzynie, odbyła się dnia 6 b. m. gwiazdka dla dzieci, urządzona z inicjatywy małżonki p. Prezydenta, p. Marii Mościckiej. O godz. 17,30 w lokalu nadleśnictwa w Jaworzynie zgromadziły się dzieci wraz z rodzicami, dookoła pięknie przystrojonej i oświetlonej choinki. Dzieci odśpiewały pod kierunkiem miejscowego nauczyciela kolędy, następnie ks. dziekan Humpola przemówił do zebranych gwarą góralską, podkreślając wielką troskę małżonki Pana Prezydenta R. P. o dobro dzieci w Polsce. Po rozdaniu podarków gwiazdkowych zwrócił się do dzieci **przedstawiciel krzewienia narciarstwa z Krakowa,** który w imieniu towarzystwa ofiarował starszym dzieciom kilkanaście kompletów narciarskich. Dzieci otoczyły małżonkę Pana Prezydenta, dziękując za otrzymane dary. Miła uroczystość została zakończona odśpiewaniem hymnu narodowego.

—oOo—

Katastrofa samolotu komunikacyjnego

Senlis, (Dep. Oise) 8. I. (PAT.). Wczoraj wieczorem mieszkańcy wsi la Chapelle en Serval spostrzegli dwumotorowy jednopłatowiec, lecący stosunkowo nisko, którego motor zdawał się funkcjonować normalnie. Był to samolot tow. „Als Swiss“, utrzymujący regularną komunikację między Zurychem a Bernem. Nagle samolot zachwiał się, po czym runął na wzgórze położone między la Chapelle i Survilliers. Na pokładzie samolotu znajdowali się pilot, radiotechnik, stewardessa oraz 14 pasażerów, wszyscy cudzoziemcy. Pilot, radiotechnik oraz jeden nieznanego nazwiska pasażer zginęli na miejscu. Stewardessa, który przez całą noc walczyła ze śmiercią, zmarła dziś nad ranem. Stan zdrowia pozostałych pasażerów, którzy wszyscy są ranni, nie budzi poważniejszych obaw. Zwłoki zabitych przewieziono do kaplicy w Senlis, po czym odtransportowane zostaną one do Paryża.

Delegacja Litwy w Wilnie

Wilno, 8. I. (PAT). Do Wilna przybyła delegacja litewska, która przeprowadzi tu szereg rozmów w sprawie tranzytu drzewa polskiego do Kłajpedy.

Delegacja, w skład której wchodzi wicedyrektor departamentu leśnego w litewskim ministerstwie rolnictwa dr Kripas, oraz dwu członków syndykatu drzewnego w Kłajpedzie — zabawi w Wilnie kilka dni i wyjedzie w teren, aby zapoznać się z warunkami tranzakcyj drzewnych na Wileńszczyźnie.

Niepodległościowa manifestacja w Syrii

Bejrut, 8. I. (PAT.). W dniu dzisiejszym odbyło się w większych miastach Syrii szereg manifestacyj na rzecz niepodległości Syrii. W Damaszku, Alepie, Homs i Hama, zamknięte są od rana wszystkie sklepy a ulicami przeciągają organizacje patriotyczne oraz studenci. Władze wydały szereg zarządzeń w celu utrzymania porządku.

Wydalanie żydów z Czecho-Słowacji

Praga, 8. I. (PAT). Wedle wiadomości podawanych przez „Narodni listy“ do końca stycznia br. **wydalonych zostanie z Czecho-Słowacji 2.500 żydów.** Narodowy bank czecho-słowacki przygotowuje już dla nich odpowiednie przydziały dewizowe.

ZGON B. PREZYDENTA ŁOTWY.

Ryga, 8. I. (PAT). Zmarły wczoraj w Rydze na zapalenie płuc b. prezydent Łotwy Gustaw Zemgals liczył lat 68. Gustaw Zemgals piastował godność prezydenta od r. 1927 do r. 1930. W roku 1919 był wiceprzewodniczącym parlamentu, a w roku 1931 piastował tekę ministra finansów.

Suchestow skarży ks. Radziwiłła

Londyn, 8. I. Wczoraj przed sądem londyńskim w Caxton Hall rozpoczął się sensacyjny proces wytoczony przez p. Żanetę Suchestow przeciwko 69-letniemu ks. Michałowi Radziwiłłowi o złamanie obietnicy małżeńskiej.

P. Żaneta Suchestow bawi od kilku tygodni w Londynie i zjawiła się na sali sądowej.

— Wierzę, że wygram. Książę musi mi zapłacić za swe niecne postępowanie — oświadczyła piękna rozwódka licznie zebranym dziennikarzom

Proces odroczony został na kilka dni.

—oOo—

Kalendarzyk katolicki

PONIEDZIAŁEK, 9 STYCZNIA: Czwarty dzień wśród Oktawy Obj. P.

Wschód słońca o godz. 7.43, zachód o godz. 15.43. Długość dnia 8 godzin.

—oOo—

Kronika krakowska

KURS RYBACKI W KRAKOWIE. Krajowe Tow. Rybackie organizuje w dniach 23, 24, 25 i 26 stycznia b. r. w Krakowie X-ty kurs rybacki z zakresu gospodarstwa stawowego. Program kursu obejmuje zagadnienia, dotyczące hodowli karpia, ze szczególnym uwzględnieniem chorób ryb, produkcji pstrąga ,sandacza oraz innych ryb, jak również budownictwa stawowego. Wykłady ilustrowane przeźroczami i fotografiami, będę się odbywać w sali Zakładu Ichtiobiologii i Rybactwa U. J. w Krakowie, przy pl. Inwalidów 8 (dawniej ul. Wybickiego 1). Dojazd tramwajem Nr 2. Kurs rozpocznie się w poniedziałek 23 bm. o godz. 9. W piątek 27 bm. odbędzie się wycieczka uczestników kursu do Rybackiej Stacji Doświadczalnej U. J. w Mydlnikach koło Krakowa dla zapoznania się z urządzeniami oraz pracami tej Stacji. Zgłoszenia na kurs przyjmuje biuro Krajowego Twa Rybackiego w Krakowie, ul. Batorego 15, najdalej do dnia 19 bm.

„PIERWSZE ODKRYCIE BAKTERII". We wtorek 10 bm. w Zakładzie Mineralogicznym U. J. przy ul. Gołębiej 2 odbędzie się zebranie naukowe Oddziału Krak. Pol. Tow. Przyrodników im. Kopernika, na którym doc. dr St. Śnieszko, wygłosi odczyt p. t.: „Pierwsze odkrycie bakterii". Początek o godz. 6.15. Goście mile widziani.

„JAK UCZĄ HISTORII O NIEMCZECH HITLEROWSKICH". Odczyt pod tym tytułem wygłosi w Klubie Stow. Kobiet z Wyższ. Wykszt. dr Halina Mrozowska, instruktorka ministerialna nauki historii, we wtorek 10 bm. o godz. 7.15. Wstęp wolny, lokal Klubu Społecznego, Rynek Główny 25, II p.

—x—

REPERTUAR TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek, 9. I.: „Carmen".
Wtorek, 10. I.: „Zaczarowane koło".
Środa, 11. I.: „Zaczarowane koło".

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Zapomniana melodia" (Grossówna, Andrzejewska, Brodniewicz).
APOLLO: „Pola Elizejskie".
KINO DOMU ŻOŁNIERZA: Od 6—12 stycznia 1939 r. włącznie: „Gdy kwitną bzy". Jeanette Mac Donald, Nelson Eddy.
MUZEUM wyświetla w sobotę 7, w niedzielę 8, oraz w poniedziałek 9: „Daniel Boone" i „Dzikie ścieżki".
L. O. P. P.: „Po wielkiej wojnie".
PROMIEŃ: „Prof. Wilczur". W rolach głównych: Stępowski i Barszczewska.
SCALA: „Moi rodzice rozwodzą się".
SZTUKA: „Hrabia — Kelner".
ŚWIT: „Jastrząb", w roli tytułowej Charles Boyer.
UCIECHA: „Cztery córki". W rolach głównych: trzy siostry Lale.
WANDA: „Maria Antonina". W roli głównej Norma Shearer.

—:oOo:—

Z TEATRU M. im. J. SŁOWACKIEGO. Jutro we wtorek oraz w środę **„Zaczarowane koło"**, baśń dramatyczna L. Rydla w opracowaniu scenicznym reż. J. Karbowskiego w premierowej obsadzie.

DZIŚ „CARMEN" w OPERZE KRAKOWSKIEJ. Dziś w poniedziałek, 9 bm. daną będzie melodyjna opera G. Bizeta **„Carmen"**. Do wykonania partii tytułowej została pozyskana słynna śpiewaczka oper zagranicznych, greczynka **Helena Mellos-Nikolaidi**, artystka o fenomenalnym głosie mezzosopranowym i talencie aktorskim. Partnerami znakomitej artystki będą ulubieńcy krakowskiej publiczności: tenor **St. Drabik** i baryton **Z. Dolnicki**. Dalszą obsadę stanowią: M. Bieńkowska, O. Adamska, M. Feherpataky, A. Mazanek, A. Książkiewicz, A. Wolak i A. Mazurek. Dyryguje kapelmistrz opery warszawskiej **J. Sillich**.

—:oOo:—

Urzędnicy a nowa ustawa uposażeniowa

Dnia 3 stycznia zwołał krakowski Międzyzwiązkowy Komitet pracowników państwowych, samorządowych, przedsiębiorstw państwowych i prywatnych posiedzenie Zarządu. Dr Krajewski wygłosił referat wysuwając na plan pierwszy postulatów **„hasło sprawiedliwości społecznej"** domagającej się równomiernego traktowania wszystkich warstw urzędniczych. Jeśli chodzi o nienormalnie wysokie pobory i tantiemy na różnych stanowiskach i koncernach, to należy wprowadzić w życie dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 21 czerwca 1932 r. ograniczający nadmierne wynagrodzenia. Wysokość najwyższych poborów należy **ograniczyć do kwoty 2.000 zł. miesięcznie**. Jako punkt drugi wysunięto postulat wprowadzenia zasady **minimum egzystencji** dla najniższych grup uposażenia według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego. W sprawie dodatków funkcyjnych cały świat pracy oświadczył się specjalnie przeciw **dodatkom funkcyjnym** jako demoralizującym. Należy dążyć do zniesienia podatku specjalnego. Należy wprowadzić rewizję uposażeń w miastach większych i okręgach przemysłowych, gdzie znacznie wzrosły koszty utrzymania. Ze względu na niski poziom poborów należy wprowadzić **dodatki rodzinne.**

Nad powyższymi postulatami rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos senator dr Duch, senator dr Stryjeński i poseł dr Starzewski.

Ś. † P.

Ks. Stefan Skoczyński

Kanonik Kapituły Metropolitalnej Krakowskiej, Tajny Szambelan Jego Świątobliwości, Radca i Referent Kurii Metropolitalnej

po ciężkiej chorobie, zaopatrzony św. Sakramentami, zmarł w Krakowie dnia 8 stycznia 1939 r. w 78 roku życia, a 52 roku kapłaństwa.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ulicy Kanoniczej L. 3 do Bazyliki Katedralnej na Wawelu odbędzie się we środę, dnia 11. b. m. o godz. 8 rano, skąd po odprawionym uroczystym nabożeństwie żałobnym nastąpi eksportacja na cmentarz rakowicki i złożenie zwłok w grobowcu kapitulnym.

Na ten smutny obrzęd zaprasza P. T. Duchowieństwo świeckie i zakonne oraz Wiernych

Kapituła Metropolitalna Krakowska.

Międzynarodowy kongres studentów w Krakowie

W niedzielę rozpoczął obrady w Krakowie **XXII Kongres Międzynarodowej Konfederacji Studentów (C. I. E.).** Na Kongres przybyli przedstawiciele około 20 państw, m. in. także z Brazylii, Nowej Zelandii, Unii Południowej Afryki itd. Na dworcu powitali przybyłych przedstawiciele Polskiego Akademickiego Związku Zbliżenia Międzynarodowego „Liga" z prezesem **Przeździeckim** na czele. Przed południem uczestnicy Kongresu udali się na Wawel, gdzie złożyli wieniec w krypcie Marsz. J. Piłsudskiego. W ciągu dnia uczestnicy Kongresu zwiedzali zabytki Krakowa. Wieczorem o godzinie 19 odbyła się w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego uroczysta inauguracja Kongresu.

* * *

Międzynarodowa Konfederacja Studentów (Conféderation Internationale des Etudiants, w skróceniu C. I. E.) jest największą organizacją młodzieży akademickiej na świecie. C. I. E. skupia młodzież wszystkich państw. Konfederacja została utworzona w Strassburgu w roku 1919 na zjeździe ośmiu związków narodowych studentów. Celem C. I. E. jest zorganizowanie życia akademickiego w ramach międzynarodowych i stworzenie odpowiednich warunków do wzajemnej wymiany kulturalnej i samopomocowej między studentami różnych krajów.

C. I. E. skupia przeważnie studentów, którzy przeszli pracę organizacyjną w stowarzyszeniach akademickich. **Studenci polscy brali zawsze bardzo czynny udział w pracach organizacyjnych C. I. E. i dochodzili do wysokich godności we władzach tego stowarzyszenia.** W latach 1924—1927 prezesem C. I. E. był Polak p. **Jan Baliński Jundziłł**, w latach zaś 1930—1935 prezesem był p. **Jan Pożaryski.**

Obecnie na czele C. I. E. stoi Francuz p. **Delorme. Prezesem jednej z komisji jest Polak p. Jerzy Przeździecki.**

Dnia 9 b. m. uczestnicy zjazdu wyjadą na Śląsk do Katowic celem zwiedzenia śląskich ośrodków przemysłowych. Ze Śląska udadzą się do Krynicy, gdzie odbędą się dalsze obrady Kongresu.

Km 24/39

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Grybowie, mający kancelarię w Grybowie przy ul. Tadeusza Kościuszki — na podstawie art. 457 k. h. i Rozp. Min. Spraw. z dnia 1 lipca 1934 r. Dz. U. 59 poz. 510 — podaje do publicznej wiadomości, że na wniosek Firmy „Standart" tartak parowy, heblarnia i wytwórnia skrzyń Ska z ogr. odp. w Grybowie — w dniu 13 stycznia 1939 r. o godz. 14.30 w tartaku parowym „Standart" w Grybowie odbędzie się sprzedaż materiałów tartych świerkowo-jodłowych, a to: 32 m³ kantówek 30 × 30 i 30 × 25 cm, w długościach: 6,7 i 8 m oraz 42 m³ brusów 48 mm × 30 cm i 48 mm × 25 cm w długościach: 3.50, 4, 7 m, znajdujących się na placu składowym przy tartaku wierzycielki w Grybowie na Równiach.

Przedmiotowe ruchomości można oglądać w dniu 12 stycznia 1939 r. od godz. 8-mej do 16-tej.

Komornik:
Aleksander Hnatyszak.

Sygnatura: Km. 719/37, 319/38, 676/38.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Tuchowie, mający kancelarię w Tuchowie, ul. 3-go Maja na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 16 stycznia 1939 r. o godz. 10-tej w Dąbrówce Tuchowskiej odbędzie się 1 licytacja ruchomości, należących do Dr Marii Starzewskiej i tow. w Dąbrówce tuchowskiej, składających się z 6.000 kg owsa, 10.000 kg ziemniaków, 10.000 kg koniczu, 10.000 kg tymotki, 20.000 kg buraków i młockarni, oszacowanych na łączną sumę zł 4.700.—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 17 grudnia 1938 r.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tuchowie.

Pierwszy okręt bojowy nowej floty niemieckiej

Wilhelmshaven, 8. I. (PAT). Dziś wszedł do służby spuszczony na wodę 3 października 1936 r. pierwszy okręt bojowy nowej floty niemieckiej „Scharnhorst“. „Scharnhorst“ posiada 26.000 ton wyporności, 226 mtr. długości, 30 szerokości, 7,5 wysokości oraz szybkość 26 węzłów na godzinę. Załoga składa się z 1460 ludzi, uzbrojenie z 9 dział 28 cm., rozmieszczonych w potrójnych wieżach, 12 dział 15 cm., znajdujących się w podwójnych wieżach, 14 dział 10 cm. oraz 16 3,7 cm., stanowiących obronę przeciwlotniczą. Poza tym okręt ten posiada 2 katapulty dla 4 wodnosamolotów.

W uroczystości wzięli udział liczni przedstawiciele sfer wojskowych oraz partii.

Losowanie 3-proc. Pożyczki Inwestycyjnej

2.000 zł — 3 — 3139, 4355, 11965, 15221, 19646, 31 — 829, 2294, 5278, 11381, 22075, 40 — 5248, 9191, 13709, 14956, 20780, 41 — 1758, 11010, 16893, 20149, 22765, 48 — 4584, 5873, 6028, 7910, 22024, 49 — 2152, 248, 3909, 4804, 10261, 12446, 12762, 14267, 14344, 29582, 50 — 8145, 8470, 9486, 11135, 20603.

1.000 zł — 3 — 354, 10022, 10031, 14069, 17308, 18607, 18649, 20790, 21443, 21629, 20 — 3229, 3937, 4712, 5949, 7523, 981, 11883, 12002, 13951, 21820, 34 — 1180, 2277, 3084, 3395, 7761, 12064, 12071, 13164, 18836, 21279, 40 — 1320, 2573, 5659, 6153, 6861, 7380, 11885, 17677, 20687, 20934, 50 — 862, 1193, 1792, 2282, 3048, 4747, 4967, 6847, 9323, 9896, 10762, 14445, 14627, 14688, 15961, 19218, 21569, 21994, 22169.

500 zł — 15 — 168, 1578, 1756, 2582, 3971, 5495, 6053, 6691, 8553, 8610, 8944, 9089, 9671, 10206, 11531, 11665, 12850, 14101, 14750, 14927, 15113, 15452, 16688, 16802, 18878, 19603, 20388, 21050, 22254, 22477, 22517, 22630, 22645, 22848, 22997, 32 — 277 423, 683, 886, 1180, 1394, 2016, 2536, 2540, 2635, 3294, 3383, 3389, 3595, 4363, 4640, 4671, 5012, 5995, 6069, 6156, 6297, 6721, 6787, 7635, 8061, 8692, 9121, 9266, 9302, 6940, 9680, 9756, 9941, 11789, 11952, 12142, 12417, 13494, 13515, 13542, 14298, 14361, 14423, 15340, 15603, 16044, 16080, 16110, 16343, 16557, 17028, 17344, 17601, 17842, 19342, 19358, 19473, 19821, 20260, 20454, 20905, 21276, 21337, 21787, 21863, 22541, 22882, 45 — 391, 579, 862, 1572, 2535, 3596, 4109, 4718, 5483, 5569, 7751, 8630, 9632, 9667, 10857, 12293, 12846, 13671, 14482, 14599, 14819, 16934, 17669, 18242, 18394, 18847, 19512, 19521, 20351, 22277, 22303, 22526, 22711.

Zamożność żydów niemieckich

Berlin, 8. I. (PAT). Według danych urzędowych 47.768 żydów zgłosiło w Marchii Wschodniej majątek, przewyższający 5.000 marek. Obliczenia statystyczne wykazują, że żydzi ci mają ulokowane w przedsiębiorstwach **321 milionów marek**, w papierach wartościowych **266 milionów**, w nieruchomościach miejskich **521 milionów**, w majątkach ziemskich **39,7 milionów. Ogólny majątek żydowski w Marchii Wschodniej wynosi 2.042 miliardów marek.**

Funk w Rzymie

Rzym, 8. I. (PAT). Przybył tu wczoraj po kilkudniowym pobycie na Sycylii minister gospodarstwa Rzeszy Funk. Na jego cześć wydanych będzie kilka przyjęć, w czasie których będzie on miał sposobność nawiązania kontaktu z kierowniczymi osobistościami włoskimi **w sprawie pewnych zagadnień gospodarczych niemiecko-włoskich.**

Ruch wydawniczy

„ARKADY“ zamknęły IV rok swego **istnienia** pięknym numerem gwiazdkowym o **zwiększonej** objętości. W numerze tym znajdujemy **następujące** artykuły: **K. Stromengera** „Kolędy i pastorałki“, **M. Walickiego** „Piękne szesnastolecie, **Z. Skibniewskiego** „Warszawa wczoraj, dziś i jutro“, **F. Dunina-Karwickiego** „Świątynia Nike“, **J. Żarnowskiego** „Losy wielkich galerii malarstwa“, **R. St. Ryszarda** „Serwis Bruehlowski“, **J. Grabowskiego** „Tragedia artysty ludowego“. Numer zdobią bardzo liczne, doskonałe jedno- i wielobarwne ilustracje. Pięknemu temu wydawnictwu należy życzyć w nowym piątym roku istnienia dalszego pomyślnego rozwoju. Administracja: Warszawa, Miodowa 22.

Programy stacyj radiowych

WTOREK, 10 STYCZNIA 1939

Warszawa i ogólnopolski program: godz.: 6.30 Pieśń poranna; 6.35 Gimnastyka; 6.50 Muzyka (płyty); 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka (płyty); 8.00 Audycja dla szkół; 11.00 Audycja dla szkół: „Wejście na Mont-Blanc“ — pogadanka; 11.15 Muzyka (płyty); 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Aud. południowa; 15.00 Aud. dla młodzieży; 15.15 Skrzynka ogólna; 15.30 Muzyka w wyk. ork. Rozgł. Lwowskiej; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.10 Wiadomości gospodarcze; 16.30 Recital fortepianowy; 16.50 Kino dźwiękowe, pogadanka; 17.00 Koncert; 17.35 „Z pieśnią po kraju“; 18.00 **Aud. dla wsi; 18.30 Audycja dla robotników;** 19.00 Koncert rozrywkowy Małej Ork. P. R.; 20.35 Audycje informacyjne; 21.00 Koncert symfoniczny; 22.00 „Cyklon“ — powieść; 22.15 Muzyka taneczna; 22.55 Przegląd prasy; 23.00 Wiad. meteorologiczne i ostatnie wiad. dziennika.

Kraków, godz.: 6.57 Pieśń poranna; 8.10 Płyta za płytą i wiad. bieżące; 14.00 Z twórczości Czajkowskiego (płyty); 14.50 Odczytanie progr. na jutro; 14.55 Sprawy gospodarcze; 15.15 „Czy **wiecie, że...**“ w opr. dr J. Reguły; 18.00 „Wrogowie muzyki“ pogadanka; 18.15 Muzyka (płyty); 22.55 Lokalne informacje.

Lwów, godz. 6.57 Pieśń „Śliczna Gwiazdo miasta Lwowa“; 8.10 „Poranek przy orkiestrze“; 14.00 Z pieśnią w krainę bajki“; 14.30 **Poradnik rodzicielski**; 14.55 Wiad. gospodarcze; 14.55 Program na jutro; 15.15 **Skrzynka techniczna**; 18.00 Wiadom. bieżące; 18.05 Rezerwa programowa; 18.15 Audycja dla wsi; 22.55 Audycja informacyjna; 23.05 Zakończenie programu.

Katowice, godz. 5.30 „Dzień dobry“ — wesoły montaż płytowy; 6.30 Program na dziś. 11.15 Płyty z W-wy; 14.05 Koncert życzeń; 14.35 „Swaczyna u Dorotki“ — aud. dla dzieci; 14.55 Wiad. bieżące i giełda. 15.15 Gawęda o literaturze; 18.00 „Zagłębie Dąbrowskie ma głos“; 18.15 Nowości z płyt; 18.25 Wiadom. sportowe; 22.55 Informacje; 23.05 Zakończenie programu.

Programy stacyj zagranicznych: 20.00 **Radio Romania** Koncert symfoniczny; 21.00 **Mediolan „Bal maskowy“** — opera Verdiego; 21.00 **Bruksela franc. „Portret Manon“** — opera; 21.30 **Lyon** Koncert symfoniczny; 23.30 **Droitwich** „Msza“ Haydna.

Humor

ODCIĄŁ SIĘ. W upalne południe wyszedł pan dziedzic do ogrodu i ujrzał swego ogrodnika, śpiącego spokojnie pod rozłożystym drzewem. Obudził go i rzekł gniewnym tonem:

— Ech, leniuchu, tak wygląda twoja praca? Nie wart jesteś, aby nad tobą świeciło słońce!

— No, właśnie!... Przecież dlatego leżę w cieniu! — odcina się ogrodnik!

ARMIN O. HUBER 44

UJARZMIONE ŻYWIOŁY

Powieść współczesna z Dzikiego Zachodu.

Adaptacja autoryzowana Eugeniusza Bałuckiego.

Choterski pokręcił głową. Wiedział dobrze, czym przyszłoby mu okupić wskazanie złotodajnych terenów.

Wskoczył do łodzi i skinął dłonią na pożegnanie.

— Good bye, Tahuma!

Zapuścił motor, wkrótce Tahuma i wszyscy mieszkańcy nędznej wioski, stłoczeni nad wodą i wpatrzeni nieruchomo w prędko znikającego białego człowieka, zaczęli się rozpływać w ciemności...

* * *

Gdy do przystani obozowej pozostało około jednej mili angielskiej, Choterski wyłączył motor i popłynął na wiosłach zdłuż południowego brzegu fiordu.

Jednak minęło sporo czasu, a przystani nie było widać. Pomyślał początkowo, że źle obliczył odległość, potem zaczęło mu się wydawać, że zabłądził: trzymał się za blisko lądu i wpłynął do ślepej odnogi.

Położył wiosło i rozejrzał się dokoła. Spostrzegł wreszcie ośnieżony szczyt góry, który sobie zapamiętał jako punkt orientacyjny Teraz zrozumiał, że zboczył zanadto na zachód — do obozu było jeszcze dwie, a może półtrzeciej mili.

Chciał zapuścić motor, lecz nagle usłyszał daleki odgłos drugiej motorówki.

To go niezmiernie zaciekawiło. Po cichu skierował łódź jeszcze bliżej do brzegu, zatrzymał się w miejscu, gdzie nisko zwisające gałęzie olbrzymich świerków okryły go gęstym cieniem.

Obca motorówka zbliżała się prędko. Wkrótce Choterski rozróżnił zupełnie wyraźnie rytmiczną grę motoru.

Zaczął się zastanawiać, co to mogło oznaczać. Doszedł do przekonania, że z pewnością jakiś mieszkający w pobliżu Indianin, mieszaniec lub biały udawł się na połów ryb albo na polowanie. Zdarzało się bardzo często, że rybacy i myśliwi odbywali podróże w nocy, gdy w głębokich **wąskich** szczelinach nie dął silny wiatr, który potrafił rozkołysać wodę we fiordzie tak dalece, że przepłynięcie przez pewne miejsce — zwłaszcza na zakręcie — stawało się niebezpieczne.

Hałas urwał się nagle.

Choterski pochylił się po raz wtóry, by zapuścić motor, lecz w tym momencie usłyszał cichy plusk wioseł i gwar stłumionych głosów.

Wyprostował się i znieruchomiał.

Minęło pięć, dziesięć minut — wokół panowała cisza.

Zaczął przypuszczać, że to było po prostu złudzenie. Spojrzał na zegarek — trzecia! Sięgnął po wiosło i w tym momencie znów usłyszał plusk wody i odgłosy rozmowy.

Zdawało się, że łódź płynęła wzdłuż południowego brzegu fiordu, trzymając się blisko lądu, czyli w odległości zaledwie kilkunastu metrów musiała minąć miejsce, w którym ukrył się Choterski.

Polak spostrzegł, że na dziobie jego motorówki błyszczą zdradliwie dwie metalowe szóstki i napis: „Nass Rover Waterpower“. Wyjął z kieszeni scyzoryk, uciął prędko parę gałązek i przykrył dziób łodzi.

Plusk wioseł stawał się wyraźniejszy. Choterski zaczął rozróżniać poszczególne głosy — dwa męskie i jeden kobiecy.

Kobieta mówiła przeważnie, natomiast mężczyźni mówili prawie jednocześnie, wskutek czego trudno było uchwycić treść rozmowy. Od czasu do czasu dolatywało jakieś oderwane słowo, ale w całości zrozumiał tylko jedno zdanie wypowiedziane przez kobietę:

— Nie podoba mi się taki sposób walki. Ja bym powiedziała wszystko zupełnie szczerze!

Męski głos mruknął coś niewyraźnie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wydawca: za „Katolickie Towarzystwo Wydawnicze“ Ska z o. o. dr St. Kijak. — Redaktor: Mieczysław Babiński.
Drukarnia Polska, Fr. Zemanka w Krakowie.